

Kaj obeta letos SSG v Trstu

V časnikarskem krožku v Trstu so v torek, 7. t.m., predstavili javnosti letošnji repertoar Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Gre za enega pomembnejših trenutkov našega zamejskega kulturnega življenja, saj je to predstavitev načrtov ustanove, ki za vso narodno skupnost pomeni življenjsko važen dejavnik.

Uvodoma je zbranim spregovoril predsednik gledališča Bogo Samsa, ki je takoj na začetku poudaril misel, da ima Slovensko stalno gledališče zagotovljenih sredstev komaj do decembra. Več okoliščin je namreč prispevalo k temu, da se je nabral precejšen dolg, ki ga naša ustanova ne bo mogla kriti brez zunanje pomoči. To je bilo še posebej razvidno iz pojasnil, ki jih je predsednik povedal med razgovorom po predstavitvi letošnjega repertoarja.

Ravnatelj in umetniški vodja gledališča Miroslav Košuta je opozoril na dejstvo, da je letos gledališče skušalo nadaljevati zastavljeno repertoarsko politiko iz prejšnjih let, da je bilo pri izbiri pogojevano tudi po zakonskih zahtevah in dejstvu, da šteje igralski zbor našega gledališča deset stalnih igralcev. Kot je rekel sam Košuta, je letošnji repertoar »na eni strani lahkotnejši, zabavnejši, za široko publiko sprejemljivejši (Kohlhaase - Zimmer, Feydeau, Matè), na drugi zahtevnejši, močno angažiran, poglobljen izraz sodobnega gledališča (Cankar v Jovanovičevi režiji, Verč, Zajc, Dostojevski), med eno in drugo skrajnostjo pa stvari, ki naj zadovoljijo tako ljubitelje prvega kot drugega (Miller, Čehov, Süskind)«. Pri urejanju letošnjega repertoarja so tudi morali upoštevati zahtevo, da naše gledališče razširi delež predstav v lastni produkciji. To je bilo mogoče storiti le z urednitvijo vrste manjših projektov, potrebno pa je bilo tudi povečati število gostovanj. Kot je to običaj, je tudi za letošnjo sezono poskrbljeno za predstave, namenjene šolski mladini.

Med napovedanimi uprizoritvami ima seveda poseben pomen Cankarjevo delo »Za narodov blagor«, ki je druga uprizoritev širokopoteznega načrta tržaškega gledališča, da bi postavilo na oder vsa Cankarjeva dela. Gre torej za pobudo, ki gotovo zasluži pozornost vsega slovenskega prostora. Gledališče pa je s tem v zvezi pobudnik zanimive okrogle mize z naslovom »Cankar danes«, ki jo bodo priredili v naslednjih dneh, pred 17. oktobrom, ko bo premiera »Blagra«. Pri okrogli mizi bo spregovorilo pet izmed najuglednejših slovenskih poznavalcev te tematike, in sicer: Andrej Inkret, Janko Kos, Tone Partljič, Dimitrij Rupel in Ciril Zlobec.

dalje na 2. strani ■

Srečanje v Rejkjaviku utegne biti odločilno

Svetovna javnost z velikim zanimanjem pričakuje srečanje med ameriškim predsednikom Reaganom in sovjetskim voditeljem Gorbačovom. Srečanje se bo začelo v soboto, 11. t.m., v islandski prestolnici Rejkjaviku. Pričakovano je povsem upravičeno, saj se ljudje čedalje bolj zavedajo velikih nevarnosti, ki pretijo v tem trenutku svetu. Treba je za vsako ceno prekiniti oboroževalno tekmo, ki grozi uničenje vsega človeštva.

Konec aprila je prišlo do silno nevarne okvare v jedrski centrali pri Černobilu v Ukrajini, kar je potrdilo prepričanje tistih, ki poudarjajo, da jedrska energija nikakor ni in ne more biti jamstvo in porok napredka, ker ni nikjer rečeno, da jo more človek popolnoma obvladati. Katastrofa pri Černobilu je dala silnega zagona vsem tistim gibanjem, ki se po svetu čedalje bolj odločno zavzemajo za spoštovanje narave, kajti ohranitev ravnovesja v naravi je prvi pogoj za preživetje na Zemlji.

Pred nekaj dnevi je svet ponovno presenetila vest, da v Atlantskem oceanu gori sovjetska podmornica na jedrski pogon. Ognja kljub prizadevanjem niso mogli ukrotiti, tako da je podmornica po nekaj dneh zginila v dno oceana, v globini kakih 6000 metrov. Ker je šlo za podmornico, o-

premljeno z jedrskimi raketami, je grozila nevarnost, da bi ogenj poškodoval varnostne naprave in bi se torej lahko zgodilo, da bi kaka raketa priletela na kopno. Kaj bi se v tem primeru zgodilo? Tudi ta dogodek dokazuje, da človek ne obvlada popolnoma najmodernejših naprav in ni nikjer rečeno, da je človeštvo povsem varno pred takšnim orožjem, kakršnega hranijo v skladiščih obeh velesil.

Do incidentov seveda prihaja tudi na ameriški strani, čeprav je treba priznati, da posvečajo zahodnjaki na splošno mnogo večjo pozornost varnostnim napravam, kot jo posvečajo na sovjetski strani. To lahko potrdijo vsi tisti, ki so si ogledali jedrske centrale na ameriškem oziroma sovjetskem ozemlju.

Kar smo napisali, dokazuje, da imata velesili veliko odgovornost pred vsem človeštvom, saj je od njunega ravnanja dejansko odvisna prihodnost vsega sveta. Vrhunsko srečanje v Rejkjaviku utegne zato biti odločilno.

Po dvodnevni pogovorih med Reaganom in Gorbačovom bomo lahko ugotovili, ali obstaja resna možnost za ureditev temeljnih vprašanj, med njimi seveda zlasti vprašanja prekinitve nore oboroževalne tekme.

Mladina Slovenske skupnosti je proučila večmesečno delo

Dne 2. oktobra je bila v Jamljah delna seja mladinske sekcije SSK. Prisotni so najprej naredili obračun dosedanjega dela, ki je bilo dokaj pestro in uspešno na vseh poljih, kjer deluje Ms SSK. Poleg običajnega zamejskega političnega delovanja je imela Ms SSK v delovnem letu 1985-1986 vrsto stikov z nekaterimi evropskimi narodnimi manjšinami, kot npr. s predstavniki nemške manjšine, ki živi v Danskem, z mladinskimi predstavniki katalonske manjšine na kongresu v Barceloni, z Retoromani v Švici ter seveda z mladimi koroškimi Slovenci. Poleg vsega tega pa je Ms SSK okrepila tudi stike z Zvezo socialistične mladine Slovenije.

Prisotni so nato razpravljali o stalnih stikih, ki jih ima SSK z organizacijo Mladinskih evropskih narodnostnih skupnosti ter o aktivnem sodelovanju v njenem glasilu Frühling - Pomlad, prvič pa se bo Ms SSK predstavila tudi na radijski postaji nemške manjšine v Franciji.

Velik poudarek je bil nato namenjen sodelovanju z Mladinskim odborom SKGZ v okviru priprav na Festival narodnih manjšin v Trstu.

Po večmesečnem delu so nekateri člani Ms SSK predstavili prisotnim dokončno vsebino brošure, ki bo služila vsem tistim, ki bi si želeli zamenjati poitalijančene priimke in imena v izvirno slovensko obliko. Brošuro bo Ms SSK natisnila v več izvodih in jo bo nato predstavila širši javnosti.

Zadnja točka seje je bila posvečena načrtom v bližnji prihodnosti; delovanje sekcije se bo v tem novem delovnem letu osredotočilo predvsem na tri točke, in sicer: okrepiti stike s slovensko mladino iz Kanalske doline in Beneške Slovenije; seznaniti politične mladinske sekcije strank, ki delujejo na deželni ravni, z našo stvarnostjo; organizirati notranje politične seminarje in informativne sestanke s slovensko zamejsko mladino.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 12. oktobra, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.15 Mladinski oder: »Mali mož« (Erich Kästner - Marjana Prepeluh); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila; 14.10 Karst Brothers - glasbeni kabaret; 15.10-19.00 Šport in glasba ter prenosi z naših prireditelj; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 13. oktobra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Liki iz naše preteklosti; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Cecilijanka 1985: mešani zbor »Jakob Petelin Gallus« iz Celovca in mešani zbor »Bojan« iz Dornberka; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Lahkih nog naokrog; 14.30 Glasbene skice; 16.00 Osebnost; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 14. oktobra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladinski pas; 16.00 Zbornik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Miodrag Djurdjević: »Kar ostane od ljubezni«, enodejanka; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 15. oktobra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Mešani zbor Rupa - Peč; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Gospodarska problematika; 14.40 Mladinski pas; 16.00 Od Milj do Devira; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni in družbeni odmevi; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 16. oktobra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beleška - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Mladinski pas; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Četrtekova srečanja; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 17. oktobra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beleška - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Letošnje mednarodno zborovsko tekmovanje »Cesare Augusto Seghizzi« v Gorici; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naš jezik - Ne prezirimo!; 15.00 Mladinski pas; 16.00 Zbornik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 18. oktobra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Poti do branja; 14.30 Drugi program; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Dramska vetrovnica: Roman v nadaljevanjih: Alojz Rebula: »Senčni ples«; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart, Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Papež je obiskal Francijo

Papež Janez Pavel II. je končal svoj tretji pastirski obisk v Franciji. Zadnji dan je obiskal Annecy v Zgornji Savoiji, nato se vrnil v Lyon, kjer je imel srečanje s študenti in profesorji katoliške univerze. Sestal se je tudi z judovsko skupnostjo. Na letališču, od koder je poletel proti Ri-

mu, je imel še razgovor z ministrskim predsednikom Chiracom.

V Annecyju je sv. oče posvetil pozornost predvsem svetemu Frančišku Saleškemu. V 16. stoletju je bil škof v Ženevi, od koder se je moral pred kalvinisti umakniti v Annecy, kjer je tudi pokopan. Bil je pisatelj in častnik, saj se je pri oznanjevanju posluževal tudi tiskanih lepakov in letakov, zato je bil proglašen za zavetnika častnikarjev.

V ponedeljek, 6. t.m., je papež posvetil dopoldan svetemu Janezu Vianneyu ali »arškemu župniku« ob 200-letnici rojstva. Vsem duhovnikom ga je postavil kot zgled požrtvovalnega in pobožnega dušnega pastirja in spovednika.

V Lyonu je imel papež srečanje s pastoralnim svetom. To je izkoristil za govor o kristjanovem položaju in o njegovi vlogi v velikih mestih. Poudaril je, da mora biti Cerkev vidno prisotna med ljudmi brez strahu pred očitkom »triumfalizma«. Na nikogar pa ne sme izvajati pritiskov.

V velikih mestih, kjer vlada anonimnost, mora kristjan poudarjati človečnost, vrednost posameznikov, občestveno življenje, pristne odnose. Opozarjati mora na etična vprašanja in jasno obsojati zlo ter predvsem nasilje. V družbi, ki jo hromi strah, ki poraja agresivnost in rasizem, se mora kristjan varovati splošnih obsodb. V boju za pravice se mora odpovedati nasilju, sovraštvu in laži. V družbi, ki je zaprta in raztrgana, mora pričevati razumevanje, spoštovanje, ljubezen in mir.

—O—

POLJSKEMU ZGODOVINARJU
NAGRADA ZA MIR

Poljski zgodovinar Wladislaw Bartoszewski je v nedeljo, 5. t.m., prejel v Frankfurtu nagrado za mir, ki jo vsako leto podeljujejo zahodnonemški knjigarnarji. Izročili so mu jo v znak priznanja za njegovo medvojno prizadevanje v korist preganjenih Judov in za spravo med Nemci in Poljaki po drugi svetovni vojni. Nagrada znaša 25 tisoč mark ali približno 18 milijonov lir. V zahvalnem govoru je poljski zgodovinar priporočil mlademu rodu, naj ne zamenjuje resničnega miru, ki lahko sloni le na svobodi, z odsotnostjo vojne. Čeprav v Evropi že 40 let ni slišati glasu orožja, ne moremo še govoriti o miru — je dejal govornik — ker po nekaterih evropskih državah še vedno kraljuje strahovlada.

Kaj obeta letos...

■ nadaljevanje s 1. strani

Med zanimivejše predstave, ki gotovo kažejo na širšo vlogo, ki jo opravlja naše gledališče kot kulturni posrednik ne le med Italijani in Slovenci, ampak tudi v odnosih do nemške kulture, je recital Rilkejevih poezij, ki jih bodo izvedli na pomlad pod naslovom Devinske elegije na gradu v Devinu. Besedilo in prevode, kot je bilo rečeno na predstavitvi, »bo oskrbel Niko Grafenauer, pri uprizoritvi v štirih jezikih s področja Alpe-Jadran pa bo sodelovala tudi občina Devin - Nabrežina«.

Slovensko stalno gledališče je torej pred novo sezono. Otvoritvena predstava bo v Kulturnem domu v Trstu 17. oktobra z »Narodovim blagom« v Jovanovičevi režiji. Ostali dve abonmajski predstavi v domači izvedbi sta Kohlhaaseva komedija »Riba za štiri« v režiji Jožeta Babiča in Millerjeva »Smrt trgovskega potnika« v režiji Maria Uršiča. V abonmaju bodo še štiri gostovanja: Celjsko gledališče bo predstavilo Feydeaujevo »Bolho v ušesu«, Ljubljanska drama »Češnjev vrt« Antona Čehova, Primorsko dramsko gledališče »Znorelčev ples« Birinskega, Mestno gledališče Ljubljana igro s petjem, v Petanovi režiji »U slovenačkim gorama«. Kar 14 predstav bo še izven abonmaja. Naj ob koncu opozorimo, da se še odvija vpisovanje abonmajev tako v Trstu kot tudi v Gorici.

STANE DOLANC V SEŽANI

Član predsedstva Jugoslavije Stane Dolanc je v ponedeljek, 6. t.m., obiskal Sežano. Med drugim je poudaril, da mora biti meja z Italijo odprta in da v Jugoslaviji ne razmišljajo več o kakih ponovnih omejitvah v zvezi s prehodi meje.

Dolanc je govoril tudi o stikih s Slovenci v Italiji in o uresničevanju osimskih sporazumov. Gradnja objektov, ki jih predvidevajo, je stvar vse federacije, ne le Slovenije, je še podčrtal član predsedstva.

Jurij Orlov v Združenih državah

Ruski fizik Jurij Orlov je skupno z ženo prispel z letalom v New York. S tem se je začelo novo poglavje v življenju znane disidenta, ki se je bil v sedemdesetih letih izpostavil v obrambo človekovih pravic: ustanovil je namreč skupino, ki je hotela preverjati spoštovanje helsinških dogovorov o človeških svoboščinah. Ta angažiranost ga je stala skoraj deset let zapora in konfinacije.

Orlov je prišel na svobodo v okviru nedavnih ameriško-sovjetskih afer in sporazumov, ki so dovedli do osvoboditve ame-

riškega častnika Daniloffa in do izгона sovjetskega funkcionarja pri Združenih narodih Zaharova, oba obtožena vohunstva. Vsi ti zapleti s srečnim koncem so v očitnem odnosu s spravljivim vzdušjem, ki je nastalo med velesilama tik pred skorajšnjim vrhunskim sestankom med Reaganom in Gorbačovom na Islandiji.

Ob prihodu v New York je Orlov izjavil, da se bo še dalje zavzemal za človekove svoboščine v Sovjetski zvezi in za osvoboditev političnih jetnikov iz sovjetskih zaporov.

2. koroški dnevi

od 11. do 19. oktobra 1986

TRŽAŠKA

Boljunec - Gledališče France Prešeren

Nedelja, 12. oktobra, ob 16. uri

Viktor E. Frankl: »Časovno vzporedje v Birkenwaldu«. Izvaja igralska skupina prosvetnega društva »Zarja« iz Zelezne kaple, režija Polde Zund

Gostitelj: Prosvetno društvo »Mačkolje«

Trst - Peterlinova dvorana

Ponedeljek, 13. oktobra, ob 20. uri

Otvoritev slikarske razstave in literarno branje pesnika Gustava Januša, prejemnika Prešernove in Petrarrove literarne nagrade

Gostitelj: Društvo slovenskih izobražencev

GORIŠKA

Sovodnje - Kulturni dom

Sobota, 11. oktobra, ob 18. uri

Otroška igra »Sovica oka« Svetlane Makarovič. Izvaja igralska skupina »Planina« iz Sel

Gostitelj: Zbor Rupa-Peč

Dobberdob - župnijska dvorana

Nedelja, 12. oktobra, ob 11.30

Otroška igra Svetlane Makarovič »Sovica oka«. Izvaja igralska skupina »Planina« iz Sel

Gostitelj: Pd »Hrast«

Stevec - osnovna šola

Nedelja, 12. oktobra, ob 15.30

Otroška igra Svetlane Makarovič »Sovica oka«. Izvaja igralska skupina »Planina« iz Sel

Gostitelj: Pd F.B. Sedej

Gorica - Kulturni dom

Nedelja, 19. oktobra, ob 16. uri

Slovensko prosvetno društvo »Jepa - Baško jezero« iz Loč se predstavi

Nastopajo: Mladinska skupina iz Ledine, vodi Anica Resman; Tamburaški ansambel, vodi Erika Wrolich; Moški pevski zbor, vodi mag. Aleš Schuster

Gostitelj: Pd Mirko Filej

BENEČIJA

Ter (Pradielis)

Nedelja, 19. oktobra, ob 17. uri

Koncert tria »Korotan« in kvarteta »Kežar« Slovenskega prosvetnega društva »Danica« iz St. Vida v Podjuni, vodi Hanzi Kežar

Gostitelji: Zveza slovenskih izseljencev - sekcija Bardo; Center za kulturne raziskave in študenci

KANALSKA DOLINA

Zabnice - župnijska cerkev

Nedelja, 19. oktobra, ob 10. uri

Sv. maša in nastop glasbenih skupin Slovenskega prosvetnega društva »Jepa - Baško jezero« iz Loč

Gostitelj: Župnija Zabnice

Sv. IVAN - Marijin dom

Sobota, 18. oktobra, ob 18.30

Srečanje s predstavniki Katoliške mladine in Koroške dijaške zveze. Družabnost ob sodelovanju igralcev in pevcev pop skupine »Do it«. Gostitelj: Slovenski kulturni klub in Slovenska zamejska skavtska organizacija

Trst - Gorica

Petek in sobota, 17. in 18. oktobra

Srečanje izvoljenih predstavnikov Slovenske skupnosti in članov Kluba občinskih odbornikov s Koroškega

Gostitelj: Slovenska skupnost

PROSTOR MLADIH

Peš od Trsta do Triglava

Zamisel o pohodu od Trsta do Triglava se mi je porodila kar sama od sebe med pogovorom s sošolko sredi prejšnjega šolskega leta. Na prvi pogled bi tak načrt zgedal precej nora zadeva, vendar povsem izvedljiva. Vedel sem namreč, da je prehodilo to pot že več ljudi. Tako mi ni bilo posebno težko najti še par tovarišev, s katerimi smo se zmenili, da izvedemo podvig sredi septembra. Tudi pot smo določili in sicer najkrajšo: Barkovlje, Štivan, Gorica, Kanal, Tolmin, Razor planina, Komna, Dolina Triglavskih jezer, Hribarice, Dolič in končno Triglav. Ta varianta ima sicer negativno plat v osemdesetih kilometrih asfaltne ceste od Barkovlj do Tolmina, je pa najkrajša. Za vse potovanje smo predvidevali, da bomo porabili od pet do osem dni.

V nedeljo, 13. septembra, ob šestih je »ekspedicija«, ki sta jo poleg podpisanega sestavljala še Pavel Pisani in Adriano Kovarčič, vsi letnik 1967, krenila iz Barkovlj proti Gorici. Na ramah je vsakdo imel 20 kilogramov težak nahrbtnik. Pred nami je bilo nad štirideset kilometrov ceste do tiste Gorice, ki se nam ni nikoli zdela lepša kot tokrat, ko smo po celodnevni hoji z razbolelimi stopali vkorakali vanjo od pol šestih. Prenosišče nam je priskrbel g. Marijan Markežič v Alojzijevišču. Naslednji dan je bilo predvideno, da bi dospeli do Tolmina, vendar nam je bilo že po prvih korakih jasno, da bo naša naloga dokaj težka. In tako je tudi bilo. Stanje Pavlovih in mojih stopal ni dopustilo, da bi šli dlje od Kanala, kjer smo našli prenočišče na podstrešju župnišča pri g. Srečku Šuligoju, kateremu se iskreno zahvaljujemo za gostoljubnost. Tretji dan je šlo precej boljše, tako da smo bili že opoldne v Tolminu. Čakalo nas je še nekaj ur hoje do koč na planini Razor, kamor smo dospeli v večernih urah. Toda že v Tolminu smo se veselili konca tistega »prekletega« asfalta, ki nam je dva dni in pol uničeval stopala. Odsej je naša pot potekala po prelepih gorah. Iz planine Razor smo se povzpeli na 1910 metrov visok prelaz Škrbina, od koder smo se spustili na slikovito planoto Komno nad Bohinjem. Še isti dan smo dospeli do čudovite doline Triglavskih jezer, kjer smo prespali v istoimenski koči. Naslednje jutro smo se povzpeli preko visoke planote Hribarice, kjer nas je dohitela megla, do Tržaške koč na Doliču, od koder, zaradi slabega vremena, nismo še istega dne mogli dalje. Tudi naslednje jutro se stanje ni izboljšalo, napovedi pa so celo predvidevale poslabšanje. Nismo pa se mogli sprijazniti z dejstvom, da bi opustili naš namen dve uri hoda pod vrhom. Po kosilu smo se kljub megli in vetru odločili, da se povzpemo do cilja. Že kakih sto metrov više se je nebo zjasnilo, tako da smo brez problemov prišli do višine 2864 metrov, to se pravi do vrha Triglava. V petek, 19. septembra, smo ob 15. uri končno stopili pred Aljažev stolp, potem ko smo z več kot stopetdeset tisočimi koraki prehodili okoli stodvajset kilometrov. Veselje na vrhu je bilo seveda nepopisno: v tre-

nutku so izginile vse bolečine, vsi napori in vsi problemi, ki jih je bila prinesla s seboj dolga pot. Cilj je bil dosežen in to je bilo najvažnejše. Naša prisotnost na najvišji točki Julijcev je vsakemu pomenila, da smo uspeli v nevsakdanjem podvigu. Občutki tiste ure, ki smo jo preživeli na vrhu, bodo gotovo ostali za vedno v našem spominu. S Triglava smo nato sestopili na Kredarico in se preko koč Planike vrnili na Dolič. Naslednji dan smo se spuстили v Trento do Bovca ter se nato odpeljali z avtobusom v Trst.

POHOD OD PRAPROTA DO REPENTABRA

SK DEVIN organizira v nedeljo, 19. oktobra, neocenjevalni orientacijski pohod od Praprota do Repentabra.

Potek pohoda:

- Zbirališče v Praprotu (pri gost. Suban)
- Udeleženci bodo prejeli specialko, s katero si bodo lahko pomagali pri pohodu
- Udeleženci morajo biti primerno (planinsko) oblečeni in imeti s seboj kompas in vso opremo za orientacijski pohod
- Vsem, ki bodo uspešno zaključili pohod, bo organizator podelil posebno priznanje
- Nagrajeni bodo: najštevilnejša skupina ali šola; najstarejši in najmlajši udeleženec pohoda
- **Odhodi:** od 8.30 do 10. ure dalje skupinsko ali posamezno.

Pohod je primeren za vse in nadvse zanimiv, saj je proga načrtana po prelepih kraških gričih. Hoje bo približno 4 ure in 30 minut.

Vpisnina:

2.500 Lir na osebo (vključen je topel obrok hrane in čaj med pohodom).

V popoldanskih urah bo pri cerkvi na Repentabru družabnost. Poskrbljeno bo za prigrizek in domačo kapljico.

Vabimo Vas, da se pohoda čim številneje udeležite in Vas športno pozdravljamo.

Organizator odklanja vsako odgovornost v slučaju poškodb med in po pohodu.

Za nadaljnje informacije se lahko telefonsko zglasite pri odbornikih SK DEVIN.

Pohod bo ob vsakem vremenu!

Tako je bil »pustolovski« pohod na Triglav za nami, v primeren odgovor tistim, ki so nam pred odhodom zatrjevali, da ne bomo uspeli. Moramo pa reči, da je bilo potovanje povsem pozitivna izkušnja, kajti hoja po deželi, ki si jo povečinoma poznal le iz avtomobila, ti razkrije ogromno novega in resnično lepega, kljub mukam, ki jih terja asfalt. Hoja po gorah pa je že itak sama po sebi nadvse prijetna. Končni obračun naj bi torej bil ta: »Bilo je trdo, toda splačalo se je!«

Andrej Cunja

Huda izguba v pevskih vrstah v Devinu

Po dolgi bolezni je v torek, 7. oktobra, umrl v tržaški bolnišnici Herman Klanjšček. Novica je boleče odjeknila v Devinu, kjer je rajni živel s svojo družino, in med številnimi prijatelji, ki jih je imel v okoliških vaseh. Spomnili in počastili so ga tudi prijatelji pri zboru Fantje izpod Grmade, katerih član je pokojni Herman Klanjšček bil vse od svoje vrnitve iz Kanade pred dobrimi desetimi leti.

Odlikovala ga je izredna radoživost, zavzetost za društveno delovanje v Devinu in skrb za napredek in rast pevskega zbora, katerega član je bil. Ena zadnjih skrbi, ki mu je kot članu odbora Fantov izpod Grmade bila še posebej pri srcu, je bila dodelitev prostorov za novi sedež devinskih zborov.

Pokojni Herman Klanjšček je bil rojen pred 59 leti v Svetu pri Batah nad Grgarjem, po vojni, med katero je bil močno angažiran v partizanskih vrstah, se je preselil v Kanado, kjer se je poročil z domačinko iz Devina. Tu je kljub neutrudnemu delu za svojo družino vedno našel čas tudi za kulturno in prosvetno delovanje v slovenskih društvih. Naravno je zato bilo, da se je ob svoji vrnitvi v naše kraje vključil tudi pri nas v kulturno življenje.

Ženi Mariji, sinu Marku in hčerki Bredi izrekamo globoko občuteno sožalje.

Zaključil se je niz koncertov »Repentabor«

V nedeljo, 5. t.m., se je s koncertom skupine »Gallus consort« zaključil niz koncertov z naslovom »Repentabor«, ki ga prirejata tržaška komorna skupina v sodelovanju s tržaškim sedežem RAI in pod pokroviteljstvom tržaške pokrajine.

Na zadnjem koncertu, ki je bil v repentabski cerkvi, so nastopili Irena in Miloš Pahor, ki sta igrala na kljunasto flavto, Dina Slama pri čembalu in Ennio Francescato, ki je igral baročni violončelo.

Nastopili so z deli W. Williamsa, J. Weldona, W. Corbetta, H. Purcella in R. Valentineja. Pri nekaterih skladbah je Dina Slama nastopila tudi kot pevka.

Niz koncertov je gotovo bil pomembna kulturna in glasbena pobuda letošnje jeseni. »Gallus consort« nedvomno zasluži vse priznanje tako kot pobudnik kot tudi izvajalec na nekaterih koncertih tega niza.

Lep vaški praznik v Barkovljah

Kljub temu, da so Barkovlje predmestje Trsta, so ohranile toliko starih navad in običajev, kot le malokatera vas na našem Krasu.

V mislih imamo enega teh tradicionalnih praznikov, ki so mu Barkovljani ostali zvesti. Dne 5. oktobra so namreč s slovesno mašo in procesijo praznovali rožnovensko nedeljo. Verskega obreda in procesije se je udeležilo veliko število vernikov. Pri maši je pel mešani zbor »Milan

Prvi letošnji večer v DSI v Trstu

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu je v ponedeljek, 6. t.m., s predavanjem dr. Milice Kacin-Wohinz o nadškofu Sedeju pričelo novo sezono ponedeljkovih srečanj. Predavateljica je o goriškem nadškofu spregovorila izključno na podlagi uradnih italijanskih dokumentov. Pri tem je spomnila na dokument, ki ga je odkrila v arhivu italijanskega zunanjega ministrstva in ki zadeva poročilo o razgovoru med italijanskim veleposlanikom v Beogradu Galijem in nuncijem v Beogradu. Nuncij — bilo je aprila 1932 — je veleposlaniku dejal, da Mussolini ni nikdar zahteval od Svete stolice Sedejeve glave.

Predavateljica je omenila 13-letno kampanjo italijanskih oblasti proti goriškemu nadškofu, obenem pa tudi pismo pravosodnega ministra fašistične vlade Rocca, ki je od Sedeja zahteval leta 1926, naj odstopi. Kampanja proti Sedeju se je nekoliko umirila v letih 1927 in 1928, saj se je tedaj Italija pogajala z Vatikanom za konkordat. Po podpisu leta 1929 pa so se obnovili pritiski z zahtevo o zamenjavi goriškega nadškofa. Spremenila se je taktika, češ da Sedej iz zdravstvenih razlogov potrebuje pomočnika. Sedej je, kot znano, odstopil 23. oktobra 1931. Predavanju je sledila dokaj živahna razprava.

Protestni Kraški sprehod proti sinhrotronu

Svetovni sklad za naravo (WWF), Kmečka zveza, Združenje prijatelji zemlje, Koordinacijsko združenje vzhodno-kraških vasi, Deželni odbor za zaščito kraških pojavov, Slovensko planinsko društvo in Pokrajinska zveza neposrednih obdelovalcev, katerim se pridružujejo tudi številne druge organizacije in zveze, priredijo v nedeljo, 12. t.m., protestni Kraški sprehod, s katerim hočejo izraziti svoje nezadovoljstvo glede lokacije sinhrotrona na področju pri Bazovici. Svetlobni generator bi namreč po mnenju izvedencev nepravilno prizadel kraško naravo, ob tem pa jasno tudi naše prebivalstvo na tem področju.

Pohod se bo začel ob 9. uri. Zbirališče je v Bazovici, udeleženci bodo nato šli proti Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah, nato pa naj bi se vračali proti Bazovici, kjer se bo pohod končal na področju, ki je označen s siglo »T8« in naj bi postal sedež sinhrotrona.

S tem pohodom pobudniki ne nameravajo zavzeti absolutno negativnega stališča do svetlobnega generatorja. Po njihovem mnenju naj bi ga zgradili, a znotraj Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah.

—o—

Kraška gorska skupnost

V Sesljanu je te dni zasedal zbor Kraške gorske skupnosti, ki je z večino glasov odobril proračun za letošnje leto, obračune pretekle poslovne dobe in nekaj političnih dokumentov, ki bodo vodili delo Gorske skupnosti tudi v bližnji prihodnosti.

Uvodno poročilo je podal predsednik izvršnega odbora Kraške gorske skupnosti

prof. Miloš Budin, ki je poudaril predvsem misel, da ima Gorska skupnost še vedno okrnjene pristojnosti, vendar je skušala odločno ščititi koristi domačega kraškega prebivalstva, pri čemer je dosegla tudi zavidljive rezultate.

Kritične pripombe so izrazili predstavniki opozicije. Proračun je bil odobren z glasovi leve večine, medtem ko so se ostali vzdržali. Odobrene so bile, tudi s podporo Slovenske skupnosti in vzdržanjem demokristjanov ter listarjev, resolucije, ki protestirajo zaradi zadržanja deželne uprave, ker noče potrditi statuta Skupnosti in v njem prisotnih načel o dvojezičnem poslovanju, kakor tudi zaradi poskusov, da bi njene pristojnosti izničili v okviru sprememb zakona o deželni decentralizaciji. Končno je zbor potrdil stališče izvršnega odbora, ki je odklonil sklep občinske uprave v Trstu, da se zgradi sinhrotron pri Bazovici.

TRŽAŠKI OBČINSKI ODBOR

Na tržaški občini so v soboto, 4. t.m., ustoličili novi občinski odbor. Župan Staffieri od Liste za Trst je odbornikom razdelil pooblastila.

V odboru sta, kot znano, dva Slovenca, in sicer Lokar od Slovenske skupnosti za davke in takse ter Jagodic od socialistične stranke za javna dela.

V Vidmu se je sestal deželni odbor komunistične stranke. Tajnik Viezzi je govoril o deželnem odboru, o odnosih med državo in deželo ter o oboroženih silah. Delo deželnega odbora je označil za nezadostno. Socialistom pa je očital, da so podrejeni Krščanski demokraciji.

—o—

V Italiji je v teku stavka zdravnikov, uslužbenih po bolnišnicah in tamkajšnjih ambulantah. Stavka je povzročila veliko zmede zlasti v bolnišnicah v večjih italijanskih mestih. Stavkali so tudi živino-zdravniki, tako da so ponekod morali nastopiti prefekti in odrediti, naj se živino-zdravnik javi na službenem mestu za nadzorstvo nad mesom in ribami.

Te dni se mudita na obisku v Pekingu ameriški obrambni minister Weinberger in namestnik sovjetskega zunanjega ministra Rogačov. Slednji vodi odposlanstvo, ki se udeležuje pogovorov za popolno normalizacijo odnosov med Moskvo in Pekingom.

Nova pomembna pobuda v Gorici

V mali dvorani bivšega centralnega semišča v Gorici se je včeraj začel niz predavanj, ki jih prireja Goriški Inštitut za socialna in verska vprašanja in ki se letos tičejo slovenske kulture in umetnosti v Primorju. Predsednik Inštituta prof. Fulvio Salimbeni je uvodoma poudaril, da namerava Inštitut globlje proučiti zgodovino posameznih narodnih skupnosti v nekdanjem avstrijskem Primorju. Tako je letos na sporedu proučevanje kulture in umetnosti slovenske narodne skupnosti, ki je poleg italijanske še danes najvažnejša jezikovna skupnost v Gorici in Trstu. Prof. Salimbeni je izrazil zadovoljstvo, da prihaja v zadnjem času do sodelovanja med italijanskimi in slovenskimi strokovnjaki, pri čemer je opozoril na Sedejev simpozij v Rimu in na zborovanje slovenskih zgodovinarjev v Tolminu.

Prvi je zatem predaval prof. Jože Pirjevec s tržaške univerze in podal krajši pregled slovenskega zgodovinopisja, ki obravnava odnose z italijansko stvarnostjo, od srednjega veka do današnjih dni. Namesto profesorice z milanske univerze, Bianke Valota, ki se je opravičila, je govoril prof. Salimbeni in opozoril na italijansko zgodovinopisje, ki obravnava odnose s slovensko oziroma južnoslovansko stvarnostjo.

Predavanja se bodo nadaljevala v petek, ko bosta nastopila pisatelj prof. Alojz Rebula iz Trsta in prof. Emilijan Cevc iz Ljubljane. Niz predavanj se bo končal na začetku novembra.

—o—

NOVI PREDSEDNIK ZSKD

V Prosветnem domu na Opčinah se je 6. t.m. sestal glavni odbor Zveze slovenskih kulturnih društev. Za novega predsednika je bil izvoljen Ace Mermolja. Kandidatno listo novega predsedstva je v imenu dosedanjega vodstva predložil Marko Kravos, ki je bil predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev v preteklih dveh mandatnih obdobjih.

Osrednja Gregorčičeva proslava v zamejstvu

»Tu je rod moj, tu moj je kraj«

V okviru prireditev v počastitev Gregorčičevega leta bo 26. oktobra ob 20.30 v Auditoriju v Gorici osrednja zamejska proslava, ki jo prireja Zveza slovenskih kulturnih društev iz Gorice ter Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice.

Izbor oziroma scenarij prireditve sta zasnovala Janez Povše in Ace Mermolja. V tem smislu naj bi prireditev izpostavila aktualnejšo duhovno izročilo enega naših najpomembnejših pesnikov, ki je še kako vpliven ravno na območje Primorske, izročilo, ki nedvomno sega tudi v naš čas in učinkovito osvetljuje temeljna izhodišča Slovencev v zamejstvu — bodisi v smislu aktivne vloge sožitja med narodi kjerkoli in kadarkoli kakor tudi v smislu usodne za-

Pred obiskom v Argentini Zveze slovenskih izseljencev

Pred obiskom predstavnikov Zveze slovenskih izseljencev v Argentini, sta ravnatelj zveze Ferruccio Clavara in Walter Drescig obiskala deželnega odbornika Vinicia Turella, da bi ga seznanila z delovanjem in cilji Zveze slovenskih izseljencev.

Predstavnika Zveze sta se deželni upravi zahvalila za podporo in skrb, s katero sledi izseljeniškem vprašanju. Prav z deželno pomočjo je namreč Zveza lahko okrepila svoje strukture in delovanje po Evropi, a tudi v Južni Ameriki, kamor se v kratkem odpravlja predstavništvo, da bi se udeležilo kongresa slovenskih emigrantov, ki bo sredi decembra v Rosariu v Argentini. Predstavnika zveze sta povabila odbornika Turella, da bi se osebno udeležil omenjenega kongresa. Odbornik Vinicio Turella je vabilo sprejel, v nadaljevanju pa sta Clavara in Drescig seznanila odbornika z načrti za naslednje leto.

Turella je Zvezi izrazil priznanje za delo, ki ga opravlja. Zagotovil pa je tudi, da bo deželna uprava tudi v prihodnosti skušala polagati veliko skrb vprašanjem

izseljeništvu, oziroma ohranjanja stikov s tistimi izseljenci, ki sicer živijo daleč od domače zemlje, a hočejo še vedno ostati zvesti svojim koreninam.

—o—

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA IN KOROŠKA

V Vidmu so odprli deželni finančni zavod Koroške. Sklep spada v prizadevanja za okrepitev gospodarskih stikov med Koroško ter Furlanijo - Julijsko krajino.

Trgovinska izmenjava med Furlanijo - Julijsko krajino in avstrijsko Koroško beleži vsako leto znatno povečanje. Lani je dosegla vrednost 100 milijard lir. Novi denarni zavod bo pospeševal ustanavljanje mešanih podjetij.

Na Dunaju pa je bilo zasedanje o možnostih naložb v Trstu. Na okrogli mizi sta spregovorila predsednik tržaške Trgovinske zbornice Tombesi in predsednik avstrijske zvezne Trgovinske zbornice Sallinger. Tombesi je orisal možne olajšave za nove investicije v Julijski krajini.

V Vidmu so predstavili italijanski zbornik o Ivanu Trinku

Prejšnji teden smo bralcem predstavili italijanski zbornik o Ivanu Trinku, ki ga je uredil prof. Pietro Zovatto. V petek, 3. t.m., pa so to pomembno publikacijo predstavili širši javnosti v sejni dvorani videmske pokrajine. Knjigo je namreč izdala videmska pokrajina in je s tem lepo počastila svojega zaslužnega pokrajinskega svetovalca, ki je več kot dvajset let zastopal volivce čedadskega okraja.

Na predstavitvi je spregovoril odbornik za kulturo Giacomo Cum, ki je med drugim rekel, da je ponosen na izid te knjige, ne le ker se je z njo pokrajina odločila spominu bogate in pomembne osebnosti Ivana Trinka, ampak tudi, »ker je to raziskovalno delo prispevek k medsebojne-

mu spoznavanju in spoštovanju, na čemer teemlji kultura sožitja«. Pred samo predstavitvijo je odbornik Cum sprejel delegacijo Slovencev iz videmske pokrajine, ki se je z njim pogovoril o sklopu prireditev, ki naj bi v prihodnjem letu približali Furlanom in Italijanom slovensko kulturo in običaje. Odbornik Cum je pri tem pokazal veliko zanimanje za to pobudo. S svoje strani pa je delegaciji kratko orisal načrte, ki jih ima videmska pokrajina za navezovanje stikov in kulturnega sodelovanja z Ljubljano.

Sam zbornik je prisotnim predstavil urednik Pietro Zovatto. Smiselno je razčlenil vsebino publikacije po referatih, ki so jih ob njem prispevali še Martin Jevnikar, Fedora Ferluga - Petronio, Marino Vertovec, Božo Zuanella in Marino Qualizza. Ob njem pa sta nekaj besed spregovorila še Božo Zuanella in Marino Vertovec.

Srečanja se je udeležilo precejšnje število občinstva. Prisotni so seveda bili predstavniki slovenskih organizacij, slovenski duhovniki in številni predstavniki slovenskih in italijanskih kulturnih in političnih delavcev.

—o—

Italija in Libija sta dosegli sporazum, po katerem so italijanske oblasti izpustile iz zapore tri libijske državljane, libijske oblasti pa so izpustile iz zapore štiri italijanske državljane. Predsednik republike Cossiga je pomilostil omenjene libijske državljane, ki so bili obsojeni na razne zaporne kazni zaradi terorizma. V pristojnih italijanskih krogih poudarjajo, da je to bil edini način za osvoboditev italijanskih državljanov, zaprtih v Libiji.

Slavnostni govornik bo Filibert Benedič, na prireditvi z naslovom »Tu rod je moj, tu moj je kraj« pa sodelujejo: igralci Slovenskega stalnega gledališča Bogdana Bratuž, Anton Petje, Tone Gogala, Vladimir Jurc, združeni pevski zbori »Lojze Bratuž«, »Hrast« in »Mirko Filej«, ki bodo v spremljavi orkestra oziroma dirigenta Hilarija Lavrenčiča izvedli kantato Hugolina Sattnerja »Jeftejeva prisega«.

Režiser prireditve je Janez Povše, sceno pripravlja Silvan Bevčar.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Jeann Pierre Vernant

Začetki grške misli

Filozofska fakulteta v Ljubljani je v lanskem letu izdala iz francoščine prevedeno delo *Začetki grške misli*, ki ga je napisal v Franciji uveljavljen zgodovinski psiholog in sociolog Jean Pierre Vernant. Delo je izšlo v okviru zbirke *Studia Humanitatis*, s katero skuša Filozofska fakulteta v sodelovanju s študentsko založbo ŠKUC zmanjšati primanjkljaj humanistične literature v slovenščini. Prevod dela je prispeval Bojan Baskar, spremno besedo pa je napisal Jože Vogrinc.

Jean Pierre Vernant je svoj znanstveni interes, izpričan v različnih delih, usmeril predvsem v preučevanju grške mitologije in njenega postopnega preoblikovanja v grško filozofijo in znanost. Slednji sta upravičeno smatrani za temelj sodobne evropske in v nekem smislu tudi svetovne civilizacije.

Nedvomno je nadvse zanimiv splet okoliščin, ki je botroval dejstvu, da se je človekovo mišljenje prvič v zgodovini izrazilo na sistematičen, urejen način, ki je omogočil postavitev oziroma odkritje temeljnih logičnih načel, po katerih se človekov razum lahko približa razumevanju narave. Prav to se je namreč zgodilo v antični Grčiji. Starogrški misleci so prvi v zgodovini ločili magično, mistično in mitološko od racionalnega: ločili so praznoverje in na njem temelječe predsodke od izkustveno preverjenih dejstev, špekulacijo od logičnega mišljenja. S tem so stopili

na pot, ki je človeku omogočila nesluten kulturni vzpon.

Pot od bajeslovne do znanstvene zavesti tudi pri Grkih nikakor ni bila ravna, toda kljub temu je bila, v odnosu do ostalih ljudstev, prehojena v prav neverjetno kratkem času. V danih okoliščinah je mogoče razcvet grške filozofije in znanosti označiti za nenaden in silovit. V borih nekaj stoletjih je stara Grčija prispevala v zakladnico svetovne kulture dosežke številnih pomembnih filozofov, ki so postavili bistvena filozofska in znanstvena vprašanja in na nekatera tudi odgovorili, včasih z naravnost nepojmljivo intuicijo. Brez pretiravanja je mogoče reči, da je po zatonu stare grške civilizacije moč zaznati podoben razcvet filozofije in znanosti šele z nastopom renesanse v 14. stoletju, to je poldrugo tisočletje kasneje.

Pojav in razcvet grške filozofije in znanstvene misli ostaja zato v številnih pogledih nerešena uganka. Knjiga *»Začetki grške misli«*, je eno tistih del, ki znanstveno natančno in dokumentirano razgrinja različna dejstva o času in prostoru, v katerem se je porajala grška misel, obenem pa avtor Jean Pierre Vernant pronicljivo nakazuje, kako se je lahko oziroma moralo odvijati zgodovinsko dogajanje v stari Grčiji tudi v tistih pogledih, o katerih ni na voljo nobenih izrecnih znanstvenih dokazov.

Prispevek k razumevanju srednjega veka

V okviru že uveljavljene zbirke humanistične in družboslovne literature *Studia Humanitatis* je izšlo delo Trije redi ali imaginarij fevdalizma. Delo je napisal francoski zgodovinar Georges Duby, ki slovi kot izreden poznavalec evropskega in še posebej francoskega srednjeveškega življenja. Slovenski prevod je pripravil Gregor Moder.

Delo Trije redi ali imaginarij fevdalizma je pisano v esejističnem slogu, kar pomeni, da avtor obravnavano snov podaja na slikovit, iskrič in domiseln način, ki ga v strogo znanstvenem jeziku ni zaslediti.

Kot je že v naslovu dela nakazano, je avtorjeva pozornost usmerjena v preučevanje »tridimenzionalne« srednjeveške družbe. V uvodu, v katerem avtor opredeli območje svoje raziskave, je naveden citat iz dela francoskega misleca iz 17. stoletja Charlesa Loyseaua, ki se glasi takole: »Eni se posebej posvečajo službi božji; drugi z orožjem v roki branijo državo; tretji jo oskrbujejo in vzdržujejo z dejavnostjo v miru. To so naši trije splošni redi ali stanovi v Franciji, duhovništvo, plemstvo in tretji stan.« To je, v strnjeni obliki povedano, tudi vsebina Dubyjevega dela.

V nadaljevanju avtor izčrpno analizira vse tri srednjeveške stanove posebej, njihove družbene vloge, njih nastanek in razvoj. Vse to je izdatno opremljeno s sočasnimi zgodovinskimi dogodki in njihovimi protagonisti. Gre za zgodovinsko in za sociološko analizo **obenem**. Dubyja ne zanima samo, kaj se je v obravnavanem obdobju dogajalo, temveč tudi kako se je to dogajalo. Njegova pozornost je ves čas usmerjena

v notranjo zgradbo srednjeveške fevdalne družbe, v njen notranji red in ustroju, ki je omogočal njeno kohezivnost in s tem njen obstoj.

Vsak od treh obravnavanih redov ali stanov je bil na svoj način nujen in je dopolnjeval ostala dva. V tem smislu je bila srednjeveška družba notranje uravnotežena, na nek način celo harmonična. Plemstvo ni zgolj vladalo in skrbelo za svoje privilegije, temveč je bilo tudi nosilec kulture, porok notranjega pravnega reda in varuh ljudstva in države navzven. Vloga duhovščine je

Društvo slovenskih izobražencev priredi

literarni večer združen z otvoritvijo
slikarske razstave koroškega ustvarjalca
GUSTAVA JANUŠA

Večer bo v Peterlinovi dvorani v ponedeljek, 13. oktobra, ob 20.30.

bila ta, da je vzgajala ljudstvo v duhu božje postave in božjega reda. Srednjeveška družba je namreč bila predznanstvena družba, njena notranja skladnost je bila nezamisljiva brez vere v božjo voljo, ki je odredila, kakšen naj bo red na zemlji. Tretji stan, kmečki živeli, je bil proizvodni temelj te družbene zgradbe.

V zaključku svojega dela Georges Duby ugotavlja, da je bila trifunkcijska skladnost fevdalne družbe porušena z razvojem mest in s pojavom četrtega reda. Nebeška popolnost števila tri je bila porušena, z njo pa tudi fevdalizem.

Cerkveni glasbenik o Primožu Trubarju

V nedeljo, 21. septembra, se je slovenska javnost s slovesnostjo na Raščici spomnila velikega Slovenca Primoža Trubarja, očeta slovenske književnosti. V tem zapisu pa bi osvetlili doprinos, ki ga je k Trubarjevemu letu dala druga letošnja številka Cerkvenega glasbenika. Kot se za glasbeno revijo spodobi, je posvečena predvsem odnosu, ki ga je Trubar imel do glasbe in k njegovemu doprinosu k slovenski glasbeni zakladnici.

Prav zato je revija že nekajkrat v preteklosti objavljala članke o Trubarju in glasbi. Monografska številka pa lahko prav posebej osvetljuje Trubarjev glasbeni svet.

»Ta številka Cerkvenega glasbenika«, pravi glavni urednik Edo Škulj, »je posvečena v širšem pomenu besede Trubarjevi glasbi. Najprej so citati in prevodi Trubarjevih uvodov v pesmarice, ki govorijo o njegovem zadržanju do cerkvene pesmi. Sledi prvi in drugi del predavanja Franceta Oražma, ki ga je imel na Simpoziju ob 400-letnici Trubarjeve smrti na Teološki fakulteti z naslovom *Analiza Trubarjevih pesmi pod duhovnim vidikom*. V članku nakaže položaj predreformacijske slovenske cerkvene pesmi in Trubarjev odnos do cerkvenega petja. Če je Mantuani ob 400-letnici Trubarjevega rojstva analiziral pesmarico Tri duhovske pesmi, pa Marijan Smolik ob 400-letnici smrti razlaga vsebino šestih pesmi iz prve Trubarjeve knjige, iz *Katekizma 1550*. Kot takrat tudi zdaj z vsemi kiticami. V nekem smislu je članek samo dopolnilo glasbeni prilogi, v kateri so objavljene Trubarjeve pesmi, ali drugače rečeno, melodije prve slovenske knjige, iz Trubarjevega *Katekizma 1550*. Novo harmonizacijo je pripravil Ivan Florjanc, ki je v dolgem članku pojasnil namen in težave, s katerimi se je pri delu srečal.

Že iz tega je torej razvidno, da je ta številka Cerkvenega glasbenika res dragocena. Zanimiv je n. pr. pomen, ki ga je Trubar polagal petju cerkvenih pesmi. Smisel in cilj, ki si ga je zastavil, je bil versko-vzgojni, utrditi vernike v novi, »pravi veri«. Prav zato pa so te pesmi, posebno tiste, ki so izšle v *Katekizmu*, nekakšni peti katekizmi, v katerih je strnjen ves nauk, ki ga je s svojim pridiganjem in prevajanjem učil. V tem svojem delu, tako glede besedila kot napetosti, Trubar ni bil popolnoma originalen. V obeh primerih je črpal iz nemških predlog, znal pa je, posebno besedilo, tako prenesti in preoblikovati, da je dobilo čisto slovenski duh.

Tudi v tej številki Cerkvenega glasbenika bomo vrsto drugih zanimivih in koristnih člankov. France Oražem piše o Marijinih pesmih, Jože Trošt pa uvaja niz člankov, s katerimi bo Cerkveni glasbenik skušal narediti pregled skladb, ki jih cerkveni zbori pojejo v pokoncilski dobi; dal mu je naslov *Oblikovanje maš v ljubljanski stolnici*. Zanimiv je tudi članek Janje Črčinovič-Rozman z naslovom *Ostrčev prispevek k orgelski glasbi*. Sledi še nekaj poročil in novic, ki primerno osvetljujejo glasbeno delovanje na Slovenskem, a tudi v zamejstvu. Prav posebej bi bralce opozorili na članek *Obnovljene orgle v Smartnem v Brdih*, ki nam predstavljajo veliko dragocenost; orgle so postavili verjetno okoli leta 1784 in so ene najstarejših »beneških« orgel na Slovenskem.

M. T.

Sodobno kmetijstvo

Ugotavljanje starosti dreves

Popolnoma natančno lahko ugotovimo starost drevesa, parka, nasada ali drevoreda, če imamo podatke o času in načinu njihovega nastanka, to je o letu setve semena ali saditve sadik določene velikosti ali starosti treh, pet, desetih let. Tako nam je znan zapis, da je bil drevored lip pri Logatcu posajen leta 1810 med Napoleonovo Ilirijo in je star 176 let, razen tistih lip, ki so jih posadili pozneje namesto osušenih. Podobni zapisi so ohranjeni za več znamenitih lip, posajenih ob raznih cerkvah ali kapelah leta 1648 ob sklenitvi westfalskega miru po končani 30-letni vojni. Take lipe stojijo tam že 338 let in so domnevno stare 348 let.

Taki zapisi so redki, vendar jih bo sčasoma vedno več, kar bo znanec pričalo o gojitvi drevja v davnini. Pri rastočem drevju pa si pomagamo z značilno letno rezjo v višini in z razvrstitvijo vej bočno na deblo v obliki vretena.

To značilno rast imajo pri nas vsi iglavci, razen macesna, ki ima veje razvrščene nepravilno, ter redki listavci v mladosti, na primer topoli. Starost določimo tako, da preštejemo vence vej od vrha navzdol, potem suhe veje in štrclje in končno vidne zarastline na debelu vse do tal. Tako dobimo pravo ali fizično starost drevesa zelo natančno. Pri debelejših in starejših drevesih se ostanki vej popolnoma razastejo.

Zato si pomagamo z metodo vrtanja. Uporabimo Presslerjev sveder. Sestavljen je iz treh delov, iz votle cevi, v sredini nekoliko odebeljene s štirioglatim izrezom z zaponko — sem spravimo druga dva dela

— pri vrtanju pa služi kot ročaj. Votla cevka je na vrhu kvadratne oblike, na koncu pa ima ostre navoje in je navznotraj zaostrena. Izdelana je iz najboljšega jekla. Tretji del je žlebata prožna jeklena igla, na koncu zobata, na vrhu z navoji opremljena glavica.

Sveder nastavimo navadno od 30 cm do 1,3 m od tal vodoravno v smeri proti sredini debla, kjer naj bi bil stržen, ki ga moramo zadeti. Ko ga zavrtamo do konca, potisnemo jekleno žlebato iglo v cevko pod izvirtek, potem pa ga izvlečemo s skorjo vred. Če smo stržen zadeli ali pa ga le oplazili, lahko takoj začnemo šteti branike in število branik nam da starost drevesa v višini vrtanja.

Če stržena nismo zadeli ali oplazili, moramo vrtanje ponoviti na drugem kraju. Tako dobljeni starosti moramo dodati število let, ki jih je drevo potrebovalo, da je zrastle do višine vrtanja. To bo za naš primer od 3 do 5 oziroma 8 do 12 let.

Pri štetju branik moramo stržen s prvim obodom lesa šteti za eno leto. Izpuščati pa moramo tako imenovane lažne branike, pri katerih so mejne črte nejasne, večkrat tudi pretrgane. Te nastanejo ob nenadnih močnih sušnih obdobjih zaradi pomanjkanja vode, največkrat v juliju. Drevo začne ob pomanjkanju vode delati pozni les, ki se pokaže kot lažna branika. Ko pade dovolj padavin, drevo normalno raste do konca vegetacijske dobe in s poznim lesom konča letno rast.

Vrtanje je uporabno le za iglavce in mehke listavce, topole, vrbe, jelše, breze. Za trde listavce ne pride v poštev, ker se

svedri lomijo že pri nekoliko globljem vrtanju.

Pri debelih drevesih je sveder vedno prekratek. Zato moramo uporabiti kombinirano metodo vrtanja in računanja starosti. Takemu drevesu določimo na kraju vrtanja najprej debelino in polmer z lubjem in brez njega. Z izvirtkom določimo najprej starost obodnega dela debla za dolžino izvrtka. Za preostali del polmera do konca izvrtka pa do stržena moramo izračunati. Na izvrtku bomo opazili, da so branike od oboda proti strženu vedno bolj ali enako široke.

Glede na to se bomo odločili ali bomo upoštevali vso dolžino izvrtka ali pa samo končni del z najširšimi branikami. Potem izračunamo povprečni letni debelinski prirastek oziroma povprečno širino branik.

Razliko med dolžino polmera in dolžino izvrtka delimo z izračunanim povprečnim letnim prirastkom. Tako dobimo število let, ki jih je drevo potrebovalo za rast na tem notranjem delu polmera. Vsota obeh starosti nam da starost debla oziroma drevesa v višini merjenja debeline in vrtanja.

Z dodajanjem let, ki jih je drevo potrebovalo za rast do višine vrtanja, dobimo pravo starost, ki se bo le malenkostno razlikovala od fizične. Ta postopek nam daje vedno nekoliko previsoke starosti. Z metodo vrtanja so v Kaliforniji določili pri planinskem boru do danes najvišjo starost kakega drevesa in to štiri tisoč šeststo let. S cenitvijo pa so pri sekvojah presegli že 5.000 let. S kombinirano metodo smo tudi pri nas našli tisočštirideset let star macesen v dolini Pišence (Prisojnik) in žive tisi nad Solčavo, stari sta 800 let, ki sem ju sam videl. Določanje starosti posekanih dreves je preprosto. Panj očistimo in branike preštejemo v smeri, kjer so najširše, enako pri odrezku debla. **Z. T.**

Slikar Milko Bambič razstavlja v Idriji

V soboto, 4. oktobra, so v Galeriji Idrija odprli večjo razstavo tržaškega slikarja in kritika Milka Bambiča, ki jo je priredil tamkajšnji Mestni muzej in bo odprta do 19. oktobra letos. Na otvoritvi je sodeloval Tržaški partizanski pevski zbor pod vodstvom Oskarja Kjudra, ki se je iste dne mudil v Idriji in ob občinskem prazniku izvedel koncert. Stane Raztresen je recitiral del Prešernove Zdravice, spregovorili so še ravnatelj Mestnega muzeja Jurij Bavdaž, umetnostni zgodovinar Marko Vuk in sam razstavljaec Milko Bambič, ki je podal izredno zanimivo osebno pričevanje o svojem življenju in delu. Razstavo v Idriji spremlja domiselno oblikovan katalog, iz katerega ponatiskujemo naslednje besedilo.

(Ured.)

Zamisel, da bi ob 85-letnici ustanovitve idrijske realke oz. 60-letnici njene ukinitve pripravili razstavo tržaškega slikarja Milka Bambiča, je nedvomno na mestu, in to iz več razlogov. Sam Bambič je maturiral na tukajšnji realki, kjer ga je med drugimi profesorji učil tudi Lojze Spazzapan, tako da ni težko uganiti, odkod pri našem razstavljalcu, tudi po svojem značaju vedno odprtem za vse novo in neznano, izvira iskateljska umetniška žilica, ki sega prav do današnjih dni. Po drugi strani pa hoče pričujoča razstava, čeprav ni izrazito študijskega, marveč le informa-

tivnega značaja, doprinesiti svoj delež k osvetlitvi izredno zanimivega obdobja med obema vojnama, zlasti še v desetletju po končani prvi svetovni vojni, v umetnostni preteklosti na Primorskem. To poglavje slovenske umetnostne zgodovine je v zadnjih letih doživelo več temeljnih raziskav, ne nazadnje tudi po zaslugi idrijskega Mestnega muzeja, ki je leta 1978 omogočil pravo retrospektivno razstavo Avgusta Černigoja in izdajo izčrpnega kataloga. Prav ta pobuda je bila tista, ki je pomembno vzbudila načrtnejše raziskave življenja in dela primorskih avantgardnih umetnikov, kamor s svojim zgodnjim opusom nedvomno sodi tudi Milko Bambič.

Starejšemu rodu je njegovo ime gotovo znano, zlasti zaradi nekdanje plodovite ilustratorske dejavnosti, za današnjega povprečnega obiskovalca razstav pa je potrebno vsaj v glavnih črtah orisati njegovo življenjsko in umetniško pot. Rodil se je 26. aprila 1905 v Trstu, kjer je obiskoval Ciril-Metodovo osnovno šolo na Akvedotu, nato enoletno nemško pripravnico in prvi razred nemške realke. Bil je tudi učenec zasebne slikarske šole bratov Rendičev, absolviral je Trgovsko visoko šolo Revoltella v Trstu in maturiral na idrijski realki, ki jo je obiskoval med leti 1919-1923. Bambič je v spominih na slikarja Spazzapana, ki ga je poučeval v Idriji, leta 1970 v tržaški Mladiki zapisal med drugim naslednje:

»Tudi jaz sem bil njegov učenec — in to najljubši. Učil me je posebej v risalnem kabinetu, kjer sem ob njem preživel tudi mnoge popoldneve, ko sem slikal lepake in drugo, kar mi je prekrbel, da bi kaj zaslužil. Duhovit in zgovoren kot je bil, mi je mnogo pripovedoval. O futurizmu, slikarjih in o sebi.« V Idriji je Bambič tudi prvič razstavljal, in sicer junija 1923.

Nadaljnja življenjska pot je slikarja pripeljala v Ljubljano, kjer se je leta 1927 vpisal na arhitekturo, a študija ni dokončal, nekaj časa je na tamkajšnji univerzi poslušal tudi umetnostno zgodovino. Bambič se je v svojem življenju ukvarjal z marsičem, ne samo s slikarstvom, marveč tudi z likovno kritiko, kjer je še vedno aktiven, in z izumiteljstvom, večji del svojih moči pa je vedno posvečal slikarstvu. Gojil je različne slikarske tehnike, risbo, grafiko, oljno slikarstvo, najplodnejši pa je gotovo v ilustraciji, kar je že leta 1928 ugotavljal v zborniku Luč Albert Širok: »Če se Bambič posveti samo slikarstvu, sem prepričan, da doseže še mnogo, posebno še kot ilustrator. Tu je gibčen, hiter in idej mu ne zmanjka zlepa, posebno še kadar zajema iz otroškega sveta ali iz socialnih nižin.« Isti avtor podobno piše o njem tudi v Koledarju Goriške matice za leto 1929: »Bambič se je bavil že z vsem mogočim, z inscenacijami, z ilustracijami, v poslednjem času tudi z linorezom in karikaturo. Jedro njegovega uspeha tiči predvsem v ilustracijah. Uverjen sem, da bi se po temeljitih študijah preril v prve vrste naših ilustratorjev, če

Slikar Milko Bambič razstavlja v Idriji

■ nadaljevanje s 7. strani

bi le hotel. Neverjetno je namreč, s kakšno naglico in lahkoto Bambič ilustrira. Zdi se ti, da mu gre svinčnik kar sam po papirju.

Svoje prve risbe je objavil prav v Idriji, in sicer v dijaškem listu Obzor leta 1922, sodeloval pa je tudi v humorističnem časniku Čuk na palci, Novem rodu in Jaselcah. V Našem glasu je objavil prvi slovenski strip Buci-bu postane kralj, ki je bil farsa na Mussolinijevo politično kariero, opremil je znani predvojni čitanki Kolački in Prvi koraki. Leta 1927 je zaradi fašističnega pritiska bil prisiljen preseliti se v Ljubljano, kjer je ostal do leta 1943. Tu je ilustriral dnevnik Jutro, nekaj časa izdal humoristični list Skovir, izdelal je tudi celotno reklamo za Radensko, lepake za dnevnik Slovenec, tovarno Peko itd. Kot ilustrator je sodeloval pri revijah Samorodnost in Ilustracija, postal je tudi umetniški vodja zagrebške Reklamografike, ki je izdelovala tiske v tim. brizgotisku. Po njegovi zamisli so nastale ilustracije prve slovenske mladinske knjige v barvni litografiji Miklavževa noč na besedilo Josipa Ribičiča.

Po vrnitvi v Trst je nadaljeval z ilustriranjem slovenskih knjig in postal vodilni strokovnjak na tem področju. Začel je sodelovati pri mladinski reviji Galeb, kjer je uvedel poseben barvni IRIS tisk. Nasploh je njegova posebna skrb veljala slovenski mladini, saj je ilustriral več slovenskih šolskih knjig, med njimi leta 1956 večbarvno šolsko berilo Mlado cvetje.

Leta 1972 je opremil z linorezi knjigo Josipa Kravosa Kuštrava glava, ki je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi. V zadnjem obdobju se ukvarja predvsem z likovno kritiko, s katero sodeluje pri Radiu Trst A, tedniku Gospodarstvo in Primorskem dnevniku, za to njegovo dejavnost pa je značilno, da z njo poznavalsko spremlja nove dosežke tako slovenskih kot italijanskih umetnikov zlasti v tržaških razstaviščih. Z nekaterimi članki pa je posegel tudi v polpreteklo umetnostno dobo na Primorskem.

Za pričujočo razstavo v Idriji so bile v skladu s slikarjevimi sugestijami izbrane predvsem risbe, prikazanih je tudi nekaj abstraktnih poskusov v temperi, del razstave pa je posvečen predstavitvi Bambičevih uporabnih likovnih nalog, kot so ilustracija in plakat. Slikar o sebi pravi, da si vsak umetnik »izbira lastno pot v likovno uveljavljanje tako v tehničnem kot formalnem oziru.« Zase nadalje trdi, da »je stopil nanjo kot ilustrator v črno-belem, ker ga je risanje, kot sredstvo izražanja ... bujne domišljije, že v rani mladosti privlačevalo.« Hkrati pa se je zavedal, da utegne prevelika tehnična spretnost v risbi prekriti njen emotivni naboj. K takim razmišljanjem so ga navajale Spazzapanove vzpodbude usmerjevanja v novo in preučevanje Pilonovega ekspresionizma. Pri Bambiču pa so prav tako izpričani prijateljski in umetnostni stiki z Avgustom Černigojem in Ivanom Čargom.

Za tržaškega razstavljalca je torej značilna velika risarska spretnost, in to takšna, da enakovredno ustvarja tudi z levico, kar je prvič poskusil že leta 1922, včasih upodablja z obema rokama hkrati oziroma normalno z desnico. Bambič izpričuje predvsem smisel za eksperiment, bežno risbo, ostro karikaturo, duhovito ilustracijo, čeprav se ne izogiba tudi takim slikarskim nalogam, kot so klasično zastavljen meščanski portret v olju, mehko oblikovana portretna študija v rdeči kredi ali v sorodni tehniki izdelan ženski akt. Predvsem ilustratorska spretnost pa je že bila očitna v skupini risb s prizori iz Jurčičevega Tugomerja, ki je nastala leta 1923

v Idriji in s katerimi se je Bambič tudi prvič predstavil v javnosti.

Na začetku svoje ustvarjalne poti, zlasti pod vplivom šolanja pri bratih Rendičih v Trstu, je sledil klasičnemu slikarskemu izročilu, odločilno pa je zanj bilo srečanje s Spazzapanom, njegovim učiteljem risanja na idrijski realki. V pogovorih s tem velikim umetnikom in s praktičnimi preizkusi je Bambič od blizu spoznal zakonitosti takratnih aktualnih likovnih smeri, zlasti kubizma, futurizma, konstruktivizma, kar izpričuje npr. serija risb (včasih kombiniranih s kolažom), akvarelov in grafik iz obdobja 1921-1927. Pomemben dosežek so podobe človeških figur, ki so oblikovane s skopo, a značilno futuristično pojmovano dinamično risbo.

Tudi ekspresionizem s svojim poenostavljačim likovnim jezikom in v notranje doživljanje usmerjeno umetniško interpretacijo ni šel mimo Bambiča, vendar se je kasneje, kot je sicer značilno za splošen položaj umetnostnega razvoja na Slovenskem, ta težnja omilila in jo pri njem srečujemo le še kot odmev zlasti v značilni, izrazno nekoliko pretirani stilizaciji ilustracij. Svojevrstni višek v risanju z levico je slikar dosegel v seriji risb iz leta 1927, ki so nastale tik pred njegovim prisilnim odhodom v Jugoslavijo. Po vsebini so v glavnem tragične, včasih ironične ali celo hudomušne, temu razpoloženju se dobro prilaga ekspresionistična stilizacija.

Bambič je risanje z levico gojil tudi po vojni, kar izpričujejo risbe, izdelane s tušem, iz časa 1950-1954. Te drobne umetnine so izviren odmev zapletene in hudo kritične politične, gospodarske in družbene situacije na Svobodnem tržaškem ozemlju v tem obdobju. V njih prevladuje socialna motivika, pred nami se razkriva prizorišče družbenega dna, tj. brezposelnih, starcev, revežev, prostitutk, zapuščenih vdov ipd. Risbe so upodobljene brez senčenja in modeliranja, le s sintetično, skromno linijo, ki je po slikarjevem mnenju sporočilno močnejša kot še tako tehnično popolna umetniška poteza. Podobno velja za risbe s flomastrom, prav tako izdelane z levico, iz let 1958 - 1968. Tudi vsebina je socialnokritična, saj se na njih vrstijo figure sedečih ljudi, norčkov, starcev, gmotno propadlih, osamljenih, ki so »obsedeli« dobesedno v fizičnem pomenu besede in v pogledu družbenega statusa.

Skupina abstraktnih kompozicij v tehniki tempere iz začetka šestdesetih let je dokaz slikarjeve dovršene likovne kulture, poznavanja takratnih evropskih likovnih tokov in Bambičevega zanimanja za novosti, kar ga ponovno povezuje z našo zgodovinsko avantgardo. Vendar se je slikar v naslednji skupini risb s flomastrom, ki jih je upodabljal z obema rokama (delež leve in desne se loči po različni barvi) ponovno vrnil h človeku in njegovim tegobam. Tokrat so njegov slikarski predmet ljudje iz umobolnice, torej tisti z roba družbe, odtod poudarek na tragičnem izrazu obrazov.

Vpogled v del Bambičevega likovnega opusa pomeni priložnost spoznati duha naše polpreteklo dobe na področju umetnosti, za katero so bila značilna živahna prenovitvena iskanja. Razstavljenega dela so hkrati svojevrsten odziv tržaškega slovenskega umetnika na obdajajočo ga družbeni položaj, saj je s svojim življenjem in delom Bambič vedno ohranjal trdno slovensko zavest, dobro poznavanje sodobnih likovnih tokov v teoretičnem in praktičnem pogledu ter pretanjen estetski čut. Njegov opus bi nedvomno zaslužil tudi širši prikaz, podkrepljen z zanesljivim in poglobljenim umetnostnozgodovinskim študijem.

Marko Vuk

PREJELI SMO:

Kako je s sedežem za devinska zbora

Spoštovano uredništvo!

V zadnjih tednih slišimo, da ljudje, kljub obveščanju časopisov in radia, niso dobro razumeli, kako je z dodelitvijo novih prostorov pevskima zboroma v Devinu. Fantje izpod Grmade, ki že 20 let delujejo v vasi in okolici, in Dekliški zbor Devin, ki deluje že 15 let, nista doslej imela svojega pravega sedeža. Vadila sta v zasebni hiši, nato, dokler je bilo ogrevanje mogoče, v župnijski dvorani, zdaj pa v novi osnovni šoli v Devinu. Da bi se problem rešil, sta zbora 1. septembra podpisala z občinsko upravo pogodbo, ki jima dodeljuje za dobo 20 let bivši rastlinjak na vrtu otroškega vrtca v Devinu. Gre za zgradbo, ki je dolga približno 17 m in široka 4,60 metra. Sleme pa je visoko skoraj 4,50 m. Zgradba je svoj čas služila za rastlinjak, je brez slehernih vrat in oken, brez stranišč, brez napeljave vode in elektrike, zidovi so neutrjeni, neometani in brez izolacije, ostrežje potrebuje zamenjavo nosilnih tramov in kritine.

Potrebna je torej popolna obnova. Torej bomo opravili s prostovoljnim delom sami, in sami bomo tudi krili stroške za ta dela. Seveda smo in bomo hvaležni za vsak dar, ki bo namenjen popravilu.

Zbora sta se s tem odpovedala t.i. »Bridarjevi hiši«, ki jo popravlja občina, ker prostori v tej hiši niso primerni za pevske vaje. So namreč prenizki in premajhni. V njej pa bodo dobila svoj dom vsa ostala društva, ki delujejo v Devinu, ob teh pa še vaška konzulta.

Taka so torej dejstva glede sedeža, namenjenega devinskima zboroma. S tem pismom smo hoteli le še enkrat pojasniti vso zadevo. Ne vemo namreč, kako tolmačiti razne glasove, ki jih slišimo v naši občini in izven nje. Ne verjamemo namreč, da gre za kaj drugega kot zgolj za slabo informiranost ljudi.

S spoštovanjem

Fantje izpod Grmade
Dekliški zbor Devin

Pismo SK Devin

Dragi šolar,

kot ti je verjetno že znano, se bavi naše društvo s smučanjem, alpskim in nordijskim. V zamejstvu smo edino izključno smučarsko društvo. Ponašamo se z dobrimi rezultati tudi širom po deželi in v matični domovini. Vpisani smo v italijansko smučarsko zvezo in v smučarsko zvezo Slovenije.

Naš namen je prirediti tudi letos smučarske tečaje za začetnike in za tiste, ki smučanje že obvladajo. Tečaji naj bi se odvijali najprej na nabrežinski plastični smučarski stezi (s priznanimi smučarskimi učitelji) nato pa na Trbižu oz. Ravasclettu.

Če te smučanje zanima, če hočeš izboljšati svoje znanje, če hočeš tekmovati, pristopi k našemu društvu, ki ti bo vse to omogočilo.

Ceno teh tečajev bomo javili naknadno. Odvisna bo pač od števila vpisanih.

Javi se na našem sedežu (Praprot - vsak torek od 20.30 dalje) ali pa telefonsko (v večernih urah): Lucijan Sosič 208551, Bruno Škerk 200236, Bernhard Edl 910327).

Odborniki ti bodo na razpolago tudi za vsako informacijo.

Javi se, ne bo ti žal.